УДК 330.341.1

Пятковська Д. В. . *здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти 1-го курсу навчання ОП Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами,*
Мовчун С. В. *к.е.н., доцент*
Національний університет біоресурсів і природокористування України (м. Київ, Україна)

ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРАКТИКИ ПЕРЕХОДУ ДО ЗЕЛЕНОГО КУРСУ

Сьогодні в умовах постійної турбулентності не лише економіки, а й зміни природно-кліматичних умов існування всесвіту, людство прагне до збереження та покращання стану свого здоров'я та якості життя, а також до відновлення екосистеми. У контексті цього «…11 грудня 2019 року був офіційно представлений Президентом ЄК Урсулою фон дер Леєн в Європарламенті Зелений курс» [1]. Мета, якого полягає в здійсненні заходів, що «… перетворять Євросоюз на ефективну, стійку та конкурентоспроможну економіку, визначать засоби перетворення Європи на перший у світі кліматично нейтральний континент до 2050 року…» [1].

Основні напрямами Європейського зеленого курсу (далі – ЄЗК) мають вектор спрямування на «… чисту енергію, кліматичну дію, будівництво та реновацію, стійку промисловість, мобільність, зменшення забруднення довкілля, біорозмаїття, стійку аграрну політику…» [1]. Водночас, гаслом ЄЗК є модернізація економіки та економічного зростання для забезпечення життя людини у гармонії з планетою та її ресурсами. Так, у 2020 Україна розпочала внутрішні дискусії з бізнес-колами щодо викликів і можливостей для українського та європейського бізнесу до вимог ЄЗК. А від так, Європейська Комісія повинна забезпечити підтримкою малі та середні підприємства (далі – МПС) при переході до зеленого курсу, шляхом надання професійних консультацій між Європейською Комісією (далі – ЄК) та відповідними бізнес асоціаціями, щоб забезпечити МПС для безперебійного функціонування та ведення бізнесу, а також для стимулювання зайнятості.

На часі найкращим досвідом такої діяльності МПС в Україні є вивчення та запровадження європейських практик зеленого переходу за умови врахування

особливостей української промисловості. У цьому випадку щодо запровадження найкращих практик є приклад впровадження зеленого переходу в текстильній промисловості, який можна оцінити за допомогою представлених трьох кейсів. Кейс 1 «Впровадження цифрових паспортів одягу для підвищення прозорості та підтримки циркулярної економіки» В якому визначені: а) проблематика, яка полягає в «…недостатній прозорості та відсутності простежуваності в ланцюгу створення вартості, що обмежує прийняття рішень для перепродажу та утилізації продукції…» [2]; б) вирішенні проблематики нині «…отримання базової інформації про продукцію, без забезпечення детальної прозорості щодо матеріалів, процесів фарбування, виробництва та впливу на довкілля. Інформація про перепродаж і переробку часто відсутня або недоступна для кінцевих споживачів та інших стейкхолдерів…» [2]; в) рішення, які прийняті, а саме «…Європейські компанії EON PANGAIA (інноватори у сфері матеріалів) у своїй діяльності поєднують предмети одягу з «цифровими паспортами, які друкуються на етикетках у вигляді QR-кодів …» [2]; г) наслідки, «… Забезпечення прозорості і доступу до інформації для всіх учасників. Екологічна відповідальність, здатність оцінювати вуглецевий та водний слід продукції. Можливість масштабування…» [2]; д) кроки реалізації, до яких віднесено: «…1. Розробка цифрових паспортів для продуктів. 2. Інтегрування цифрових двійників. 3. Встановлення QR-кодів на етикетках. 4. Постійне оновлення інформації. 5. Розроблення системи ідентифікації…» [2].

У Кейсі 2 «Відстеження екологічного сліду продукції» досліджується а) проблематика «…відсутності прозорості і можливості ефективного відстеження ланцюгів постачання в легкій промисловості…, що не дозволяє повною мірою контролювати порушення трудових прав, дотримання екологічних стандартів, а також це ускладнює боротьбу з підробками та управління ризикам для репутації бренду» [2]; б) вирішення проблемних питань, адже нині «…багатокритеріальними показниками продукту протягом його життєвого циклу є екологічний слід продукту (PEF) і екологічний слід організації (OEF). Адже PEF деталізує інформацію навколо конкретного продукту, а OEF – розглядає агреговані дані, для оцінки всіх продуктів… За цих умов ЄС спрямовує свій вектор пошуку на гармонізовану методологію для оцінки продуктивності…»[2]; в) рішення, які прийняті, це: «…впровадження рекомендаційної системи, що базується на прозорих етапах бізнес-процесів за допомогою цифрової платформи…, кожна партія товарів отримує цифровий паспорт, що містить всю інформацію про етапи виготовлення…, а також впровадження Circularity ID – цифрового ідентифікатора відкритих даних для індустрії моди…» [2]; г) наслідки, які ми отримаємо після проведення певних шляхів і заходів будуть наступними: «…збільшення прозорості та можливості для брендів контролювати етичність та екологічність свого ланцюга постачання. Зазначене підвищує довіру екологічно свідомих споживачів, зменшує ризики репутаційних втрат, а також мінімізує кількість підробок на

ринку…Мета – вимірювати та інформувати клієнтів про вплив продукції та організацій на навколишнє середовище» [2]; д) кроки реалізації. До них відносяться «…1. запровадження цифрової платформи для відстеження ланцюгів постачання… 2. Встановлення партнерських відносин з усіма учасниками ланцюга постачання для забезпечення прозорості на кожному етапі виробництва. 3. Встановлення протоколів збору, зберігання і обміну інформацією щодо даних про матеріали, етапи виробництва, постачальників і методи утилізації. 4. Проведення регулярного аудиту та подача звітів. 5. Забезпечення доступу до інформації про ланцюг постачання через QR-коди» [2].

У Кейсі 3 «Перероблення та повторне використання текстилю» висвітлено а) проблемі питання, які стосуються того, що «… велика кількість текстильних відходів, які не придатні для носіння або пошкоджені є екологічною проблемою, що призводить до зростання витрат компаній на утилізацію» [2]; б) вирішення проблеми сьогодні «…Більшість текстильних компаній утилізує непридатний одяг або викидає його на звалище. Це знижує екологічну стійкість і негативно впливає на репутацію компаній, які не підтримують принципи циркулярної економіки» [2]; в) рішення, які повинні бути прийнятими це: «…запровадження програми перероблення та повторного використання текстильних матеріалів. Одяг, що підлягає ремонту, відновлюється і повертається у продаж. Непридатні для використання тканини переробляються на вторинні матеріали….Продукт не підлягає переробленню, енергія отримується через спалювання або інші технології. Використання платформи 14R APPLiA DIGITALEUROPE, яка є єдиною центральною платформою щодо отримання інформації про переробку на рівні категорії продукту… Впровадження екологічного менеджменту та аудиту ЄС (EMAS), інструмент управління, розроблений ЄС, який допомагає компаніям «оцінювати, звітувати та покращувати свою екологічну ефективність…» [2]; г) наслідки – «… зменшення обсягів текстильних відходів, зниження витрат на утилізацію, підвищення екологічної привабливості бренду та залучення екологічно свідомих споживачів..» [2]; д) кроки для реалізації: «…. Встановлення партнерства з переробними компаніями для створення замкнутого циклу переробки; налагодження процесу збору текстильних відходів у точках продажу, а також упровадження інформаційних програм для залучення споживачів до участі у програмі перероблення…» [2].

Отже, представлена інформація розкриває питання запровадження інноваційних технологій, а також методів роботи на виробництві, щодо зеленого переходу українських промислових текстильних МПС. Зазначимо, що у сучасних умовах функціонування вітчизняної текстильної промисловості спостерігається недостатній рівень прозорості та обмежена простежуваність процесів у межах ланцюга створення доданої вартості. Брак систематизованого

доступу до ключової інформації – зокрема щодо хімічного складу виробів, впливу виробництва на довкілля, особливостей технологічних процесів і потенціалу до рециклінгу – значно ускладнює ефективну взаємодію між суб'єктами галузі. Тому запровадження зеленого переходу у вітчизняній промисловості – це можливість підвищити екологічність виробництва, покращити прозорість у ланцюгах постачання та адаптувати європейські рішення до власних умов, сприяючи сталому розвитку та інтеграції у спільний ринок.

Список використаних джерел:

1. Європейський зелений курс. Представництво України при Європейському Союзі. URL: https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/galuzeve-spivrobitnictvo/klimat-yevropejska-zelena-ugoda (дата звернення: 03.04.2025)

2. Лазаренко Д. Кращі європейські та українські практики в зеленому переході МСП. URL:https://appau.org.ua/gdt-textile/best-european-and-ukrainian-practices-in-the-green-transition-of-smes/ (дата звернення: 03.04.2025)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Факультет аграрного менеджменту
(кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту)
Гуманітарно-педагогічний факультет
(кафедри соціальної роботи та реабілітації)
Purdue University (USA)
Fater Academy of India (India)
Національний університет «Запорізька політехніка»
НТУ «Дніпровська політехніка»

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
IX МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, АСПІРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ «РОЛЬ МОЛОДІ У РОЗВИТКУ АПК УКРАЇНИ»

15-16 квітня 2025 р.
Київ, онлайн, Zoom

Роль молоді у розвитку АПК України [Електронний ресурс]**:** зб. матеріалів IX міжнар. наук.-практ. конф. (15-16 квітня 2025 р.). Київ: НУБіП України, 2025. 362 с. PDF-формат; мережеве видання; інституційний репозитарій.

КОНФЕРЕНЦІЯ ПРОВЕДЕНА В РАМКАХ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПРОЄКТУ МОДУЛЬ ЖАНА МОНЕ «ПРАКТИКИ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ІНКЛЮЗІЇ В ЄС» ЗА ПІДТРИМКИ ЕРАЗМУС+, 101127466 – EPSEI – ERASMUS-JMO-2023-HEI-TCH-RSCH

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Рекомендовано до друку Вченою Радою факультету аграрного менеджменту (протокол № 11 від 19 травня 2025 року)

Збірник укладено за матеріалами IX міжнародної науково-практичної конференції «Роль молоді у розвитку АПК України». Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямами роботи конференції.

Видання розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

The collection is based on the materials of the V International Scientific and Practical Conference "The Role of Youth in the Development of AIC of Ukraine", conducted by the Faculty of Agrarian Management and the Faculty of Humanities and Education of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. The content of the sections is synchronized with the main directions of the conference.

The publication is designed for scientists, teachers, graduate students, students.

Редакційна колегія:

Шинкарук Л.В., д. екон. наук, проф., член-кореспондент НАН України (голова); Дєліні М.М., д. екон. наук, професор; Прушківська Е. В., д. екон. наук, професор; Сопівник І.В., д. пед. наук, доцент, завідувач кафедри соціальної роботи та реабілітації; Супрун Д.М., д. пед. наук, професор; Осадченко І.І., д. пед. наук, професор; Власенко Т.О, к. екон. наук, доцент, звідувач кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту; Алексеєва К.А., к.наук з держ. упр., доцент; Гаврилюк В.П. к.екон. наук, доцент; Дергач А.В., к.наук з держ. упр., доцент; Лобунець Т.В., к. екон. наук, доцент; Чемодуров О.М., к. екон. наук, доцент; Юзба В.О. к. екон. наук, доцент; Прохорчук О.М., к. пед. наук, доцент; Тілікіна Н.В., к. екон.наук, доцент; Мовчун С.В., к.екон.наук; Власенко К.О., к.пед.наук; Голєва М.С.,PhD, асистент; Будегай В.А., асистент; Кендус Д.І., асистент.

Тези доповідей подано в авторській редакції.
Автори відповідають за достовірність викладеного матеріалу,
за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.
Передруковувати опубліковані в збірнику матеріали
дозволяється тільки за згодою авторів

© НУБіП України,
2025 © Автори, 2025